

Verantwoording Residenties in Utrecht – 2023

Intro

Voor u ligt een verslag van onze activiteiten in 2023. We zijn trots op de vele acties die we samen met onze residenten en ons netwerk in 2023 konden neerzetten. Activiteiten die onze visie en missie uitdragen en ons voortdurend blijven dwingen tot scherper formuleren en heldere keuzes maken. Een belangrijk middel daartoe bleek het Meerjarenbeleidsplan dat we in dit jaar (en de eerste maand van 2024) hebben geschreven. We melden al eerder: voor een kleinschalige organisatie als de onze drukt dit schrijfproces een enorm stempel op de inzetbare capaciteit en laat weinig ruimte over voor reguliere activiteiten. Ondanks deze werkdruk en de financiële uitgaven die we in ons budget vrijmaakten voor een externe schrijver, vinden we het de moeite waard stil te staan om onze eigen plannen en koers uit te zetten voor de komende vier jaar. Het schrijven heeft ons geholpen scherper keuzes te maken, te bedenken hoe we ons team en de overdracht van onze werkwijze kunnen faciliteren. Reden om nu al te bedenken dat we onszelf ook voor het volgend Meerjarenbeleidsplan, 2029-2032, deze bezinning op ons eigen werk gunnen in het afsluitend jaar van de komende Cultuurnota periode.

Het werken samen met de provincie als opdrachtgever voor de residentie van Nahuel, gekoppeld aan ook onderzoek vanuit Hogeschool Utrecht (Community Development), waar de werkwijze van Residenties aanleiding voor was, leert ons beseffen dat onze werkwijze ons kapitaal is. Onze manier van werken wordt door velen als voorbeeld gezien om domein overstijgend te kunnen werken, om de kunstenaar een bredere en diepgaander rol in de stad te geven. Steeds meer organisaties zien dat een methode die meer gericht is op het samenbrengen van mensen en het laten ontstaan van ontmoetingen dan op het bereiken van grote aantallen impact teweegbrengt. We moeten nog een weg zoeken hoe we onze positie naar de Utrechtse organisaties daarin beter kenbaar, of beter overdraagbaar, kunnen maken. Werk aan de winkel.

Ook in 2023 bleek wederom dat de werkwijze van Residenties zich niet laat meten in de vorm van activiteiten en de hoeveelheid bezoekers. Ons succes is het meest zichtbaar achter de schermen, waar inspirerende ontmoetingen leiden tot nieuwe gedachten en inzichten, (levens)bepalende keuzes en waar activiteiten pas later tot stand komen.

Terugblik op programma: Residenties, onderzoek in 2023

Lopende residenties

Neo Muyanga (sinds 2022)

Neo Muyanga verbleef twee perioden van 10 dagen in Utrecht. Hij sprak vele (potentiële) partners: Internationaal Kamermuziek Festival Utrecht, HKU Conservatorium, ZIMIHC, Nancy Jouwe, Koor Duniya, Universiteit Utrecht (musicologie, Meet the Makers), The Black Archives, Nederlands Kamerkoor, Gemeente Utrecht dienst Maatschappelijke Ontwikkeling. Daarnaast coachte Neo een aantal organisaties in het procesmatig werken (Het Wilde Westen, Studio MONAD, Residenties in Utrecht).

De meeste tijd investeerde Neo in de samenwerking met Museum Speelklok: een hybride te bouwen muziekinstrument is het resultaat; deze zoektocht is prachtig verbeeld in een film van Frank Smits, in opdracht van Museum Speelklok en aldaar te zien in heel 2024:

<https://vimeo.com/903346797?share=copy>

Financiering voor dit te maken instrument wordt gezamenlijk gezocht (en is deels gevonden in het maakbudget van Museum Speelklok). Dit instrument wordt de basis van een traject om in de stad koren van diverse samenstelling te kunnen maken; in 2024 verder vorm te geven.

Uitvloeisel van Neo's conversaties over onze koloniale geschiedenis met Nancy Jouwe en The Black Archives mondden uit in een eerste samenwerking, waar materiaal van Neo onderdeel was van een expositie over de relatie tussen de Kaapkolonie en Utrecht: CAPE X UTRECHT, deze was te zien in oktober 2023 in AG, Utrecht.

Nahuel Cano - Ways to listen to a river: Vecht, (sinds 2023)

ism provincie Utrecht, Buitenplaats Doornburgh Maarssen, Gaudeamus

Nahuels residentie kreeg vorm in nauwe samenspraak met Provincie Utrecht, waarin het invlechten van het model van de werkwijze van Residenties in een bestuurlijke organisatie als de provincie centraal stond. In voortdurende samenspraak ontwikkelden we een pilot residentie, rondom thema's van de provincie die vrijwel naadloos aansluiten op onderzoeksvragen van Nahuel.

Februari t/m juni was de **onderzoekperiode** voor Nahuel, waarin hij veelvuldig sprak met organisaties en individuen, allen met interesse in de historie en ontwikkeling van het gebied rondom de Vecht: Hollandse Waterlinie, Stichting EX – EXboot, De Nijverheid, Regionaal Historisch Centrum Vecht en Venen, Utrechtse buitenplaatsen, Visit Gooi en Vecht, diverse inwoners rondom de Vecht, kunstenaars verbonden aan provincie Utrecht, Waterschap Amstel, Gooi en Vecht, De Fietsboot, Waternet, Universiteit Utrecht (musicologie). Nahuel verenigde hen meermalen in Expertmeetings rondom de thema's: de rivier de Vecht (geschiedenis, vragen, problemen), verleden van de erfgoederen, klimaat, muziek, vertaling van onderzoek naar kunstvorm (zie onder bij Expertmeetings).

Van juni t/m augustus verbleef Nahuel in Buitenplaats Doornburgh als artist in residence, en boetseerde uit de opgedane informatie zijn voorstelling **Ways to listen to a river**, die te zien was aldaar op 9 september (voor allen die hun kennis en vragen met Nahuel deelden in zijn

onderzoekperiode) en 10 september (in het kader van het Gaudeamus Festival, voornamelijk voor muzikliefhebbers). Beide voorstellingen waren zo goed als uitverkocht. Een statische registratie van de voorstelling is hier te vinden: <https://vimeo.com/866064224/fef6fe16c1?share=copy>

Het werkproces van deze residentie werd op verzoek van provincie Utrecht gemonitord door Hogeschool Utrecht, resultaten worden omgebouwd tot een nieuwe onderzoeksvraag, in 2024 uit te werken.

Vervolggesprekken zijn gevoerd met onder meer Regionaal Archief Vecht en Venen (vastleggen opgedane informatie) en Kunst Centraal, om met hen de geschiedenis van de rivier de Vecht ook op het lager onderwijs te verspreiden.

Nahuel werkt verder met onder meer Landgoed Zonheuvel en Gaudeamus aan een verdere uitdieping van het klimaat-thema, en wil graag de koloniale geschiedenis in relatie tot het erfgoed verder onderzoeken.

Randa Awad

Randa's boek is nog steeds niet door een uitgever omarmd.

Ondanks de inbedding van Randa in Utrecht, en haar residentschap en de daarmee opgebouwde relaties, wat een aantal uitgevers fascineerde... We zoeken hulp.

Randa wortelt steeds meer in Utrecht en vindt haar eigen weg. Nederlands is inmiddels gangbare gesprekstaal en Randa schrijft regelmatig rechtstreeks in het Nederlands. We spraken met haar over de rol die zij in kan nemen om specifiek haar netwerk te betrekken bij de residentie programma's; we zijn blij dat Randa dat voor 2024 heeft toegezegd.

De recente gebeurtenissen in Palestina, Randa's homeland, nemen veel van haar energie in beslag.

Amparo González Sola

Amparo bouwt haar eigen carrière uit, in en buiten Nederland, waarin ze voortbouwt op opgedane ervaringen en contacten van haar residentie in Utrecht. Ze heeft wereldwijd residenties, waar ze haar ervaringen met Utrecht en haar workshops in Den Dolder deelt. Via het netwerk van Residenties verzorgt zij masterclasses bij Hogeschool Utrecht. Haar residentie blijft zich verbreden en verdiepen, en daarom blijven wij ons inzetten. Samen met haar onderzoeken we haar residentie en haar werkwijze in het Culture Common Lab.

Kruisbestuiving residenties

Door langer verblijf van de residenten in Nederland, door te werken met internationale kunstenaars die in Nederland wonen, ontstaat ook tussen de residenten een netwerk. Waar mogelijk zorgen we dat zij elkaar ontmoeten en zien we uitwisseling van ideeën en contacten en gezamenlijke projecten ontstaan. Zo ontstaat er rondom het **thema slavernijverleden** een aantal waardevolle verbindingen, die ook inhoudelijk onze residenties rondom Neo Muyanga en Nahuel Cano samenbrengen, zowel inhoudelijk als in de gesprekspartners en Utrechtse organisaties die met hen samenwerken.

Nieuwe residentie

Amos Peled

We zijn in contact gekomen met multimediakunstenaar Amos Peled (Israël), die in zijn kunstenaarspraktijk zoekt naar het begrijpbaar en invoelbaar maken van medische handelingen in een creatieve omgeving voor patiënt en arts. Met Amos gaan we het onderzoek in 2024 verder in. Zijn onderzoek en kunst sluiten aan op het thema Mens en technologie, dat we hiermee een nieuwe impuls kunnen geven. In 2020 startten we met ROC Midden Nederland binnen de richting Human Technology en Healthcare een traject met studenten en kunstenaars in de klas. Dat traject zou met Amos een vervolg kunnen krijgen. Verder zien we lijnen naar het SPRONG programma, ism HKU; te onderzoeken in 2024.

Expertmeetings: deelnemers vanuit verschillende domeinen

Met de expertmeeting ontwikkelden we een nieuw format dat een centrale plek kreeg in ons programma. We brengen een diverse groep mensen bijeen om in gesprek te gaan over een inhoudelijk thema met kunstenaars en met elkaar. Iedereen is hierbij een expert en ieders input is gelijkwaardig. Groepen uit de samenleving die elkaar normaliter niet of nauwelijks ontmoeten komen samen op basis van gelijkwaardigheid en maken, zien en delen in een proces dat de kunstenaar leidt. Elke resident past dit format toe binnen hun eigen onderzoekstraject en stelt voor hen relevante vragen centraal. Daarnaast organiseren we expertmeetings rond een specifiek thema zoals Vertrouwen of muziek en Migratie, om de diepgang op te zoeken. Hier doen we ideeën en perspectieven op ons toekomstig programma.

We organiseerden in 2023 7 expertmeetings; gerelateerd aan de residenten en/of onze werkwijze:

Residentie van Nahuel Cano

1. 1 februari 2023 @ Het Wilde Westen

Thema: kick-off pilot residentie provincie Utrecht & Residenties rondom de vraagstukken die spelen tav de rivier de Vecht

Aanwezigen:

Cultuur: Buitenplaats Doornburgh, SPRING, Het Wilde Westen, Gaudeamus

Maatschappelijk domein: provincie Utrecht, Wij zijn Ginder, gemeente Stichtse Vecht, gemeente Wijdmeren, provincie Noord-Holland, Natuurmonumenten, Landgoed Zonheuvel/Stichting SDI, Landschap Erfgoed Utrecht, bewoners langs de Vecht

2. 12 april @ fietsboot, vaartocht op de Vecht

Thema Luisteren, naar de vraagstukken die spelen tav de Vecht

Aanwezigen:

Cultuur: Polderwachter, Buitenplaats Doornburgh

Maatschappelijk domein: Regionaal Historisch Centrum Vecht en Venen, provincie Utrecht, Visit Gooi en Vecht, Fietsboot, gemeente Vecht en Venen, bewoners langs de Vecht, Waternet Amstel Gooi en Vechtlanden

3. 8 juni @ Universiteit Utrecht

Thema: Graduate Seminar Creative Urban Methods; vertaling maatschappelijk en wetenschappelijk onderzoek naar een kunstwerk

Aanwezigen:

Onderwijs: 25 studenten Universiteit Utrecht, diverse faculteitsgroepen

4. 13 juli @ Buitenplaats Doornburgh

Thema: Inzet kunstenaarsnetwerk voor maatschappelijke vraagstukken; delen van ervaringen

Aanwezig:

Cultuur: 7 onafhankelijke kunstenaars die provincie van advies voorzien, Buitenplaats Doornburgh

Onderwijs: Hogeschool Utrecht (monitoring proces)

Maatschappelijk domein: provincie Utrecht

5. 14 augustus / 19 augustus @ Landgoed Zonheuvel, Maarn

Thema: klimaatdoelen & kunst, double bill presentatie Nahuel Cano en Bo Lagrand

Aanwezig:

Cultuur: individuele kunstenaars, Zeister Bos, Gaudeamus

Onderwijs: HKU, trainees klimaatstage van 15 personen (bosbouwer, filosoof, theatermaker, hovenier, meubelmaker, docent HKU), Hogeschool Utrecht

Maatschappelijk domein: provincie Utrecht, vrienden/familie van kunstenaars (Nederland), Landgoed De Lanen, Regionaal Cultureel Centrum Vecht en Venen

Residentie van Neo Muyanga

6. 23 mei 2023 @ Museum Speelklok

Thema: improvisatie olv Neo Muyanga op mechanische instrumenten van Museum Speelklok

Aanwezig:

Cultuur: medewerkers Museum Speelklok, bestuur Residenties, Culture Common Lab, Randa Awad

Onderwijs: Universiteit Utrecht, studenten musicologie

Maatschappelijk domein: verhuurders appartement Neo

Expertmeeting vanuit Culture Common Lab

7. 5 oktober 2023 @ Het Wilde Westen

Thema: Vertrouwen, een kwestie van Cultuur (rondom de verkiezingen) met Pascal Gielen

Aanwezig:

Cultuur: Randa Awad, Amparo González Sola, ZIMIHC, bestuur Residenties, individuele Utrechtse kunstenaars, Het Wilde Westen, Fonds Cultuurparticipatie

Onderwijs: Universiteit Utrecht, HKU, Hogeschool Utrecht, studenten Master Community Development, Tilburg University,

Maatschappelijk domein: Eva Oosters wethouder Cultuur, gemeenteraad Utrecht D66, Landgoed Zonheuvel/Stichting SDI, AZC Utrecht, Economy Transformers, bewoners uit Oog in AI, Lombok

Residenties en onderzoek

We vinden het belangrijk om onze werkwijze onderbouwing te geven en zijn daarom blij dat we onderdeel zijn van het [Culture Common Lab](#). Residenties vormt samen met Amparo González Sola, Het Wilde Westen, Jonas Bisquert en Elle van der Rijt en Randa Awad een **Culture Common Lab**: Onderzoeker Aart van der Maas (Hogeschool Utrecht) bestudeert met ons wat een werkwijze die gezamenlijk zonder hiërarchische structuren wordt vormgegeven, levend is en onvoorspelbaar, voor invloed kan hebben op het anders vormgeven van de stad.

Data bijeenkomsten Culture Common Lab 2023: 9 januari, 7 februari, 31 maart

Data interviews deelnemers commoning projecten: 24, 26, 27 januari, 3 februari, 21 maart

Data Codering: 31 mei, 13 juni

De tweede helft van 2023 zijn voornamelijk individuele gesprekken gevoerd rondom de commoning projecten die worden onderzocht.

Dit onderzoek bouwt verder op de resultaten uit onderzoek naar de Wijkcultuurhuizen in Utrecht.

Het proefschrift, waarin de resultaten vermeld staan, verschijnt rond de zomer 2024 in eerste vorm; een definitieve presentatie wordt in december 2024 verwacht.

Provincie Utrecht laat onderzoek doen naar de invloed die een kunstenaar heeft en kan hebben op maatschappelijke vraagstukken, aan de hand van de residentie van Nahuel Cano. Resultaten en een vervolgtraject worden in 2024 gepresenteerd en vormgegeven.

Terugblik op organisatie en bestuur

Bestuur

Het bestuur, onder voorzitterschap van Karin Boelhouwer, werkt sinds 2023 als vijfhoofdig bestuur. Penningmeester Alexandra Mientjes beëindigt per april 2024 haar bestuurslidmaatschap. Gezocht wordt naar vervanging, wellicht in combinatie met de uitbreiding met nieuwe bestuursleden, als die aanvullende expertise kunnen inbrengen. De drie overige bestuursleden, Marian ter Haar, Rohan Poldervaart en Jill Senhorst, hebben te kennen gegeven nog voor een tweede termijn aan te blijven.

Fair Practice

De Fair Practice Code, als een normatief kader voor duurzaam, eerlijk en transparant ondernemen, onderschrijven we van harte. Het is goed dat de gemeente ons hierin actief vraagt te handelen, met ons als sector meedenkt en ziet dat dit niet van de ene op andere dag toe te passen is.

De honoraria die wij onze residenten betalen is in overeenstemming met de fair pay principes. Met dank aan de nieuwe voorzitter is ook in 2023 weer een flinke stap gezet in een passender honorering van de medewerkers, alhoewel de werkdruk om het werk binnen afgesproken uren te realiseren, te wensen over laat. Gezien de omvang van de meerkosten kunnen we het fair pay principe niet onmiddellijk volledig toepassen.

Redactie

Residenties werkt sinds haar oprichting in 2014 met een redactieraad, waarin vertegenwoordigers van het Utrechts netwerk zitting hebben, uit het culturele en educatieve domein. De redactie denkt mee over het artistieke beleid, draagt residenten aan en geeft residenten toegang tot haar eigen netwerk, zorgt voor bekendheid van het residentieprogramma binnen het eigen netwerk.

De redactie heeft een groslist samengesteld voor nieuwe redactieleden, en voert gesprekken met hen. Bedoeling is ook een open avond te organiseren begin 2024 om ook geïnteresseerden buiten ons netwerk uit te nodigen redactionele input, van welke vorm dan ook, te leveren.

Huisvesting

Residenties heeft in het voorjaar 2023 de oude dienstwoning van het Muntgebouw, dat we antikraak huurden, moeten verlaten. Momenteel zijn we kantoorloos – wat eerder in ons bestaan het geval was. We vergaderen bij onze partners, spreken af op hun locaties door de stad heen. Dat houden we zo, tot we een locatie tegenkomen die ons kan huisvesten: een ruimte waar we kunnen werken en netwerkbijeenkomsten plek kunnen bieden, studioruimte voor onze residenten vinden, en een open huis voor ons netwerk zijn. We houden onze oren en ogen open.

Voor die tijd mochten we in 2023 nog wel ruimte bieden aan

- Een mini-residentie van stadsgezelschap BUI, artist-in-residence bij Gaudeamus, dat een akoestisch verkenningsonderzoek deed in de ruimten van de Munt.
- Een bijeenkomst van de Master Community Development van de Hogeschool Utrecht, tussen studenten van de Master en een afvaardiging uit het beroepenveld in de stad, hun toekomstige werk- of opdrachtgevers.

Marketing en communicatie

In 2023 is Maarten van Heuven, vanaf het prille begin aan Residenties verbonden, vertrokken. Ongelooflijk veel dank aan Maarten voor alle inzet, scherpe en kritische blik, programmatische aanscherping, en het vormgeven aan innovatief communicatorschap. Marjolein Hovius is onze nieuwe communicator. Marjolein werd onderdeel van het team in een periode waarin Neo in korte tijd tweemaal in Nederland was, Nahuels residentschap en relatie met provincie Utrecht moest worden vormgegeven, terwijl het gehele verschijnsel Residenties haar nieuw was. Nu de rust een beetje is weergekeerd, is het tijd voor reflectie, en stellen van prioriteiten voor onze communicatie. Gesprekken met Marjolein leren ons dat we in die ene dag die er momenteel ter beschikking is voor de communicatie niet alles kunnen wat we willen. We dienen te prioriteren en we willen in 2024 met deze nieuwe inzichten aan het werk.

We zijn blij dat site-ontwikkelaar [Hajar Othmani](#) en vormgever [Niels Bal](#) bij ons betrokken zijn; we vinden het fijn om met deze jonge makers na te denken over onze communicatie.

Onze focus ligt op bekendheid bij ons netwerk en bij mogelijke partners. Via onze communicatie maakten we onszelf en onze werkwijze bekender bij culturele instellingen, scholen van elk niveau, sociale organisaties in Utrecht en bij alle bij de Residenties betrokken organisaties en individuen. Maatwerk – dat veel tijd vraagt. Via onze gebruikelijke mediamix: site, nieuwsbrief en social media informeerden we onze achterban en vroegen onze nieuwe partners daar onderdeel van te worden. Vooral het betrekken van onze partners inclusief hun communicatiemedewerkers in het vertellen over de residenten, hun programma en over Residenties is tijdrovend, maar wel zeer lonend. Ons belangrijkste communicatiemiddel is onze **nieuwsbrief**, waarmee we gemiddeld elke drie weken met onze inhoud bij 350 mensen direct in de inbox belandden. De social media Twitter, Facebook en LinkedIn werkten om de inhoud van nieuwsbrief en site te versterken. We merken dat vooral de residentie van Nahuel Cano ons veel nieuwe contacten heeft opgeleverd, die bij de voortzetting van het thema van zijn residentie benut kunnen worden.

In onze communicatie vestigen we aandacht op onze bijeenkomsten en evenementen, maar vooral willen we in lijn met de keuzes voor onze Residenties het proces daaraan voorafgaand inzichtelijk maken. De vraag hoe je dat doet, kreeg plaats in onze gesprekken met residenten en ons netwerk en is ook onderdeel van de residentie Impact. Dit hoort tot de standaardvragen die we binnen ons netwerk en met onze residenten bespreken. Een antwoord is er niet, maar we merken wel dat steeds meer kunstenaars en organisaties zich hierop focussen.

Internationaal

Residenties vervult een rol in de internationale positionering van Utrecht. Onze residenten tonen ons een spiegel, die een geboren en getogen Utrechter ons nooit kan bieden. Daarnaast zijn zij ambassadeurs voor Residenties en voor Utrecht: zij vertellen in de wereld over de werkwijze van Residenties en de kansen die hen worden geboden in reciprociteit hun kennis te delen en te verdiepen. Door hun aanwezigheid knopen zij Utrechtse organisaties en inwoners uit de stad aan elkaar. Deze werkwijze is uniek in de wereld.

Jonge Utrechtse makers geven aan dat zij een netwerk en organisatie als Residenties missen in de stad: de voeding van internationale kunstenaars die benaderbaar zijn, is voor hen van grote waarde. Dat mag een actiepoint voor komend jaar worden: onderzoeken op welke manier Residenties deze jonge makers meer kan verbinden aan onze residenten.

Netwerk

Onze **expertmeetings** zijn de meest zichtbare vorm van de verbinding die Residenties weet te leggen. We stelden ons ten doel het netwerk van Residenties te verbreden, vooral ook binnen wijken van Utrecht waar we nog niet zo bekend zijn. Die verbreding heeft zich, door de ontwikkelingen rondom de residentie van Nahuel Cano ism provincie Utrecht, verlegt naar organisaties die niet zo zeer wijk gebonden als provinciaal of landelijk zijn. Vele van hen spelen in het vervolg van de residenties van Neo en Nahuel een rol (Landgoed Zonheuvel/SBI, Gaudeamus, Waternet, Regionaal Archief, buitenplaatsen/erfgoed, Nancy Jouwe); een uitbreiding van de thema's van de residenties van Neo en Nahuel (koloniaal verleden, migratie en klimaat) naar het onderwijs (primair en VMBO) krijgt in 2024 verder vorm.

We blijven ons netwerk vragen Residenties onder de aandacht te brengen bij relevante personen en organisaties. Met de komst van nieuwe redactieleden verwachten we eveneens een breder, ander netwerk aan te kunnen boren.

Culturele Zaken Gemeente Utrecht is gevraagd haar eigen ambtenaren te betrekken bij de residenties. We hopen daar in 2024 gezamenlijk vorm aan te kunnen geven.

Financiën

De krappe basisfinanciering blijft een rol spelen in het vormgeven van de organisatie, vooral waar we ook willen voldoen aan de fair pay criteria voor residenten en medewerkers. Financiering van buiten het culturele domein – een advies vanuit de Cultuurnota beoordeling – is niet gemakkelijk te realiseren. De inzet van kunst in andere domeinen zoals wij bewerkstelligen wordt nog slechts zelden vanuit buiten het culturele domein gefinancierd.

In ons Meerjarenbeleidsplan hebben we omschreven hoe de organisatie eruit moet zien om te kunnen voldoen aan de fair pay verwachtingen, en hoe we vorm kunnen geven aan de overdracht van onze werkwijze intern. Jonge makers – we noemen hen curatoren – gaan we daarin een plek geven, nieuw netwerk nemen zij mee.

Een externe schrijver hebben we aangetrokken om dit Meerjarenbeleidsplan vorm te kunnen geven. Desondanks zijn in het najaar veel uren gaan zitten in het vormgeven van de inhoud van onze plannen voor de jaren 2025-2028.

Partners en financiering

Onze partners en onze residenten nemen we mee in deze keuzes. We vragen hen te investeren in eigen gemaakte uren en kosten en in een financiële bijdrage aan het project. We laten ook zien via gezamenlijk opgestelde projectbegrotingen waar aanvullende financiering nodig is en we maken de invulling daarvan gedeelde verantwoording. We waken ervoor dat de residenten een fair honorarium krijgen.

We zijn verheugd over onze samenwerking met provincie Utrecht (Cultuur, Erfgoed, Leefomgeving). Inhoudelijk, maar ook financieel: de opdracht die wij vanuit de provincie ontvingen legde een stevige basis onder de financiering van de residentie van Nahuel Cano.

Ook onze partners in de residenties van specifiek Neo Muyanga en Nahuel Cano (Museum Speelklok, Gaudeamus, Landgoed Zonheuvel/Stichting SDI, Buitenplaats Doornburgh) hebben ook financieel stevig bijgedragen aan de realisatie van het programma van de residenten.

Financiële verantwoording

Onze begroting valt lager uit.

Op inkomsten is dat te verklaren door minder inkomsten uit fondswerving dan begroot; twee grote aanvragen bij het Mondriaan Fonds zijn afgewezen. We hebben geen tijd geïnvesteerd in aanvragen voor relatief kleine te verwachten bijdragen van fondsen: het blijkt in de praktijk nog uitdagend voor de fondsen om een cross-over project binnen vaststaand donatiebeleid te financieren. Het projecten met het MBO, waar Fonds 21 met belangstelling meekijkt naar de manier waarop Residenties + overstijgt en verbindt, moet nog verder vorm krijgen. Het in de begroting opgenomen bedrag als subsidie van Provincie Utrecht werd een opdrachtverstrekking.

Bij de uitgaven is vooral een kostenbesparing te zien in de kantoorkosten, en ons researchwerk. Dat researchwerk zit voor de komende jaren deels in uitbreiding van de thema's van onze residenties met Nahuel Cano en Neo Muyanga en valt daarmee onder de kosten van die residenties.

We leren dat **opdrachtwerk**, zoals dit jaar vanuit provincie Utrecht, een grotere rol kan spelen in onze stichting. Hoe we deze verankering in onze financieringsstructuur gaan inrichten, is (voortgaand) onderzoek in 2024, mede met hulp van externe adviezen.

BTW positie

We bespraken al eerder onze btw-positie. De bijdrage uit Cultuurnota 2021-2024 is gebaseerd op gelijkblijvende gemeentelijke bijdrage uit voorgaande jaren. Toen viel een btw-bedrag van 10000-15.000 terug te vorderen; een zesde deel van onze toch al krappe begroting. Met onze geringe eigen inkomsten staat de Belastingdienst btw-teruggave niet toe. Gemeente Utrecht is ons in 2021 hierin tegemoetgekomen door dit 'btw-gat' te dichtten, helaas geldt dat voor 2022-2024 niet. Met de uitbouw van opdrachtwerk aan Residenties, hebben we dit jaar meer BTW terug kunnen vragen. We zijn hierover in voortgaand gesprek met de Belastingdienst.

Conclusie

Onze rol binnen het Utrechts landschap wordt steeds duidelijker. Met de groei in (culturele) initiatieven die domein overstijgend werken een grotere rol toedichten, krijgt ook de werkwijze waarin we onszelf als voorloper zien meer ruimte. Dat zien we in Utrecht terug – zie alleen al de introductie van **Cultuurnota 2025-2028, Kleur bekennen** daartoe. Ook landelijk krijgt dit steeds meer aandacht, zoals bijvoorbeeld met initiatief Creating Cultures of Care - SPRONG, waar ook onze nieuwe resident in spe Amos Peled hopelijk onder komt te vallen.

Dat een stevigere financiering nodig én gewenst is mag duidelijk zijn. Om te kunnen voldoen aan de uitvoering van de fair practice, om de overdracht van onze werkwijze in stad (en landelijk en internationaal) vorm te kunnen geven.

Residenties verbindt. We omarmen boeiende initiatieven rondom belangrijke maatschappelijke thema's en brengen deze in contact met parallel lopende initiatieven en gedachten. Daar zijn we goed in. We brengen niet gangbare partijen met elkaar om de tafel. Nieuwe initiatieven weten ons te vinden. Onze **expertmeetings** blijven aanwezig verrassen. De mix van Utrechtse individuen, organisaties en kunstenaars leidt tot nieuwe ontmoetingen, bijzondere gesprekken die steeds weer verrassende gevolgen krijgen.

We zijn erin geslaagd om uitvoering te geven aan voorgenomen activiteiten, met de aandacht en kwaliteit die je van Residenties kunt verwachten. We hebben een Meerjarenbeleidsplan afgeleverd, waar we ons plannen en idealen voor de komende jaren in hebben kunnen vormgeven, mede gedragen door onze huidige residenten, en de organisaties en individuen die mee vorm willen geven aan de residenties.

We blijven innoveren, muren slechten en netwerken uitbreiden, met als doel dat door onze activiteiten kunstenaars, organisaties en deelnemers geïnspireerd raken, elkaar inspireren, en nieuwe richtinggevendende keuzes maken. En daar gaan we in 2024 met veel plezier mee verder!

